

**Pārskats par
Latvijas valsts simtgades pasākumu plāna 2017. – 2021.gadam
īstenošanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma
izlietojumu 2019. gadā**

**Latvijas Nacionālā bibliotēka sadarbībā ar Latvijas
Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāti**

Ministrijas vai citas centrālās valsts iestādes nosaukums

**Zinātnisko konferenču cikls "Latvijas valstiskuma idejas
vēsturiskais ceļš kopējā Eiropas kultūras telpā"(6
konferences par Latvijas valstiskuma idejas attīstību,
sadarbībā ar Latvijas Universitāti).**

*Starptautiska zinātniska konference „Latvijas zemes no 19. gadsimta
beigām līdz 1918. gadam: ceļš uz valsti” 2019. gada 11. līdz 13.
aprīlis*

*2017. – 2019. gada konferenču rakstu krājumu sagatavošana
publicēšanai*

Pasākuma nosaukums un pilnais norises laiks

I. Pasākuma saturiskais pārskats

1. Pasākuma mērķis	<p>Projekts „Latvijas valstiskuma idejas vēsturiskais ceļš Eiropas kopējā kultūras telpā” ietver sešas (6) starptautiskas zinātniskas konferences, (2017-2020), aptverot Latvijas vēsturi no 12. gadsimta pirmskristianizācijas posma līdz 1918. gadam – Latvijas valsts nodibināšanai. Projekts ir tapis sadarbībā ar Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāti.</p> <p>Konferenču cikla iecere ir pievērst uzmanību sarežģītajām un vēstures literatūrā dažādi vērtētajām norisēm un notikumiem latviešu vēsturiski apdzīvotajās zemēs, raugoties no kopējās Eiropas vēstures skatupunkta, nosacīti runājot par <i>valsti pirms valsts</i>.</p> <p>Mūsdienu Latvijas teritorija un latviešu apdzīvotās zemes gadsimtu gaitā ir atradušas dažādu valstisku veidojumu un lielvaru administratīvā sastāvā un pakļautībā ar pastāvīgi mainīgām robežām; starp atšķirīgām savstarpēji naidīgām politiskām varām, ideoloģijām, kultūrām un atšķirīgu konfesijām. Līdzīgi kā citas Austrum-Viduseiropas tautas, arī latvieši to apdzīvotajās teritorijās nebija savas vēstures veidotāji, tie nebija politiskās un saimnieciskās varas subjekti. Un tomēr, 1918. gada novembrī latvieši nodibināja savu valsti.</p>
---------------------------	--

	<p>Starptautisko zinātnisko konferenču tematika atspoguļo mūsdienu Latvijas teritorijā gadsimtu gaitā veidojušos valstisko veidojumu vēsturisko attīstību, salīdzinājumā ar līdzīgiem procesiem kopējā Eiropas kultūras telpā.</p> <p>Konferenču mērķis ir sekmēt sadarbību dažādu Eiropas valstu vēsturnieku vidū, sekmēt pētījumus Latvijas vēsturē un pievērst plašākas sabiedrības uzmanību aktuāliem Latvijas vēstures tematiem, kas ļauj izdarīt secinājumus par procesiem, kuri sagatavoja ceļu valsts dibināšanai 1918. gadā.</p> <p>Konferenču un izdošanai gatavojamo zinātnisko rakstu krājumu mērķis ir sekmēt sadarbību dažādu Eiropas valstu vēsturnieku vidū, sekmēt pētījumus Latvijas vēsturē un pievērst plašākas sabiedrības uzmanību aktuāliem Latvijas vēstures tematiem, kas ļauj izdarīt secinājumus par procesiem, kuri sagatavoja ceļu valsts dibināšanai 1918. gadā. Rakstu krājumi tiks publicēti latviešu valodā ar anotācijām angļu valodā. To mērķauditorija ir kā akadēmiskās un zinātnieki Latvijā, tā plaša interesentu sabiedrība</p> <p>2019. gadā projekta ietvaros notikusi viena starptautiskas zinātniskas konference: „Latvijas zemes no 19. gadsimta beigām līdz 1918. gadam: ceļš uz valsti” 2019. 11. līdz 13. aprīlī</p> <p>2019. gadā projekta ietvaros strādāts pie 2017. – 2019. gadā notikušo starptautisko zinātnisko konferenču rakstu krājumu sagatavošanas izdošanai.</p> <p>Pasākuma mērķis saskaņā ar vadlīnijām:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stiprināt valstiskuma apziņu, aktualizēt Latvijas valstiskuma vēsturi, godinot valsts dibinātājus un pieminot notikumus, kas ietekmējuši Latvijas valsts izveidi, tādējādi nostiprinot izpratni par Latvijas valstiskumu kā likumsakarīgu ilgstošas attīstības rezultātu; 2. apliecināt Latvijas kā nacionālas un eiropeiskas 21. gadsimta valsts vērtības; 3. radīt paliekošas 21. gadsimta Latvijas vērtības, simbolus un jaunrades darbus.
<p>2. Īstenoto aktivitāšu apraksts un laika grafiks</p>	<p><u>2019 gada janvāris – 2019. gada decembris</u> veikti šādi projektā plānotie darbi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Veikti 2019. gada 11. – 13. aprīlī plānotās konferences sagatavošanas darbi – saziņa ar referentiem, referātu tēmu precizēšana, konferences programmas sagatavošana, reklāmas materiālu sagatavošana un izsūtīšana institūcijām. Sarakstē ar referentiem tiek precizēta un konferences programmas galīgā versija un publicitātes materiāli. Izsūtīti ielūgumi un informācija muzejiem, skolām, arhīviem u.c. 2. Iepirkuma dokumentācijas sagatavošana konferences referātu sinhronai tulkošanai angļu un vācu valodās. 3. Veikta viesnīcu rezervācija.

4. 2019. gada 11. – 13. aprīlī notika starptautiska zinātniska konference „*Latvijas zemes no 19. gadsimta beigām līdz 1918. gadam: ceļš uz valsti*”. Konferencē tika nolasīti 19 referāti. Konferencē ar referātiem bija pārstāvēta Latvija, Igaunija, Somija, Čehija, Bulgārija, Lietuva, Polija, Baltkrievija, Ukraina, Rumānija.
5. 2017. – 2019. gadā notikušo konferenču rakstu krājumu sagatavošana publicēšanai – tirgus izpēte un līgumu sagatavošana tekstu adaptācijai no svešvalodām uz latviešu valodu, zinātniska redakcija, literāra redakcija.
6. Tirgus izpēte un dokumentācijas sagatavošana tekstu literārajai redakcijai.

„*Vara Zeme un sabiedrība: politiskās un sociālās transformācijas Austrumbaltijā 12. -13. gs.*” 2017. gada septembris – tekstu zinātniskā redakcija, tulkošana, literārā redakcija, manuskripta gatavošana maketēšanai.

„*Viduslaiku Livonija un tās vēsturiskais mantojums.*” 2017. gada decembris – tekstu adaptācija no svešvalodām uz latviešu valodu, zinātniska redakcija, literārā redakcija, manuskripta sagatavošana maketēšanai, maketēšana, iespiešana tipogrāfijā.

„*Latvijas teritorija agrīni modernā laikmeta politiskajā dimensijā 16.-18. gadsimtā*” 2018. gada septembris – tekstu adaptācija no svešvalodām latviešu valodā, zinātniskā redakcija un literārā redakcija, msaketēšana un iespiešana tipogrāfijā.

„*Valsts valstī. Latvija Krievijas impērijas provinces 19. gadsimtā*” 2018. gada decembrī – tekstu adaptācija no svešvalodām latviešu valodā. Tekstu zinātniskā un literārā redakcija.

„*Latvijas zemes no 19. gadsimta beigām līdz 1918. gadam: ceļš uz valsti.*” 2019. gada aprīlis – tekstu adaptācija no svešvalodām latviešu valodām. Tekstu zinātniskā un literārā redakcija,

Īstenoto aktivitāšu apraksts un laika grafiks saskaņā ar vadlīnijām:

1. norise rod aizsākumu vai inovatīvu risinājumu Latvijas valsts simtgades svinību laikā un nostiprinās kā paliekoša vērtība un tradīcija;
2. norise rada un uztur valsts svētku sajūtu;
3. norise stāsta Latvijas stāstu, dod ieguldījumu Latvijas tēla veidošanā.

<p>3. Pasākuma mērķauditorija (t.sk. plānotās iedzīvotāju grupas, sasniegto iedzīvotāju skaits (tiešā un netiešā mērķauditorija), iespēja līdzdarboties un/vai sniegt atgriezenisko saiti, daudzveidīgu pieejamības aspektu nodrošināšana utt.)</p>	<p>Konferenču mērķis ir sekmēt sadarbību dažādu Eiropas valstu vēsturnieku vidū, sekmēt pētījumus Latvijas vēsturē un pievērst plašākas sabiedrības uzmanību aktuāliem Latvijas vēstures tematiem, kas ļauj izdarīt secinājumus par procesiem, kuri sagatavoja ceļu valsts dibināšanai 1918. gadā. Konferenču mērķauditorija ir akadēmiskā sabiedrība, muzeju, arhīvu speciālisti humanitāro zinātņu studenti, gidi, kā arī vecāko klašu skolēni – iespējamie vēstures studenti, novadpētnieki.</p> <p>Rakstu krājumu mērķauditorija ir akadēmiskās un zinātniskās aprindas, vēstures studenti, vecāko klašu vidusskolēni, vēstures skolotāji, kā arī novadpētnieki un ikviens interesents. Lai iespējami plašāku sabiedrību informētu par jaunāko pētījumu rezultātiem Latvijas vēsturē, tika nolemts rakstu krājumus izdot latviešu valodā.</p> <p>Pasākuma mērķauditorija saskaņā ar vadlīnijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jaunieši; - seniori; - Latvijas mazākumtautību iedzīvotāji; - Latvijas reģionu iedzīvotāji; - tautieši ārvalstīs; - cilvēki ar īpašām vajadzībām; - ārvalstu viesi; - cits.
<p>4. Sadarbības partneri (t.sk. reģionu, pilsoniskās sabiedrības u.c. pārstāvji)</p>	<p>Latvijas Universitātes Vēstures un filozofijas fakultāte, Vēstures skolotāju asociācija, ārvalstu zinātnieki, kuru pētījumu tēmas ir saistītas ar Latvijas vēstures attiecīgo tematiku. Igaunija, Somija, Čehija, Bulgārija, Lietuva, Polija, Baltkrievija, Ukraina, Rumānija.</p>
<p>5. Pasākumu rezultātu ilgtspēja /paliekošā vērtība</p>	<p>Konferencē piedalījās Latvijas un ārvalstu zinātnieki, vēstures un citu humanitāro zinātņu nozaru studiju programmu studenti, doktoranti, skolēni, praktizējoši gidi, kā arī interesenti. Tika prognozēts, ka vidēji konferencēs piedalīsies ap 100 dalībnieku un klausītāju. Dalībnieku skaits ievērojami pārsniedza prognozēto. Konferenču gaitā raisījās spriega diskusija. Tās rezultāti ir integrēti studiju procesā, Latvijas kultūrtūrisma kartografēšanā. Diskusiju rezultāti iezīmēja virzienus tālākam pētniecības darbam un publikācijām. Zinātniskajā apritē tika aprobēti līdz tam maz zināmi, vai neizmantoti vēstures avoti. Latvijas vēstures norises ciešāk integrētas Eiropas vēstures kontekstā, definētas kopsakarības un specifiskās iezīmes.</p> <p>Pasākumu rezultātu ilgtspēja/ paliekošā vērtība saskaņā ar vadlīnijām:</p> <ul style="list-style-type: none"> - radītas jaunas zināšanas, priekšstati un izpratne par Latvijas vēsturi; - attīstīta piederības sajūta Latvijas valstij un dzīves vietai; - attīstīta vienotības apziņa ar savu tautu, kopienu; - nostiprināts lepnums par Latvijas valsti; - nostiprināta drošības sajūta Latvijā; - aktualizēts un/vai radīts jauns (tostarp digitāls) mantojums; - radīta jauna sociālo mediju vai cita komunikācijas platforma; - radītas jaunas idejas un koprades formas;

	<ul style="list-style-type: none"> - ieguldījums valsts tēla popularizēšanā un atpazīstamības veicināšanā ārvalstīs; - cita paliekoša vērtība.
<p>6. Pasākuma publicitāte (t.sk. iespiecību, reklāmu, publisko paziņojumu izvietošana <i>(piemēram, tīmekļa vietnes adrese, laikraksta, mediju, raidījuma nosaukums utt.)</i></p>	<p>Konference: Latvijas zemes no 19. gs. beigām līdz 1918. gadam: ceļš uz valsti https://www.lu.lv/notikumi/diena/notikums/?tx_calendarize_calendar%5Bindex%5D=1741&cHash=7fbd027005788d9b721a5fa652e8c644</p> <p>Noslēdzošā konference ciklā "Valsts pirms valsts" // https://www.lnb.lv/lv/nosledzosa-konference-cikla-valsts-pirms-valsts (publicēts 01.04.2019.)</p> <p>Starptautiska zinātniska konference "Latvijas zemes no 19. gs. beigām līdz 1918. gadam: ceļš uz valsti" // http://www.biblioteka.lv/News/ArticleItem.aspx?article=48901&type=1</p> <p>"Valsts pirms valsts" - noslēdzošā konference // https://kurpes.lv/pasakums/valsts-pirms-valsts-nosledzosa-konference-1</p> <p>Zinātniskā konference "Latvijas zemes no 19. gadsimta beigām līdz 1918. gadam: ceļš līdz valstij" // https://www.lnb.lv/lv/notikums/zinatniska-konference-latvijas-zemes-no-19-gadsimta-beigam-lidz-1918-gadam-cels-lidz</p> <p>Konferencē piedalījās Latvijas un ārvalstu zinātnieki, vēstures un citu humanitāro zinātņu nozaru studiju programmu studenti, doktoranti, skolēni, praktizējoši gidi, kā arī interesenti. Tika prognozēts, ka vidēji konferencēs piedalīsies ap 100 dalībnieku un klausītāju. Dalībnieku skaits ievērojami pārsniedza prognozēto. Konferences klausītāji un dalībnieki – 189</p> <p>Viduslaiku Livonija un tās vēsturiskais mantojums // https://www.lu.lv/par-mums/lu-mediji/zinas/zina/t/56315/ (publicēts 03.01.2020.)</p> <p>Iznācis rakstu krājums par viduslaiku Livoniju un tās vēsturisko mantojumu // https://www.lnb.lv/lv/iznacs-rakstu-krajums-par-viduslaiku-livoniju-un-tas-vesturisko-mantojumu (publicēts 03.01.2020.)</p> <p><i>Strenga I.</i> Izdots rakstu krājums par viduslaiku Livoniju un tās vēsturisko mantojumu // https://www.lsm.lv/raksts/kultura/literatura/izdots-rakstu-krajums-par-viduslaiku-livoniju-un-tas-vesturisko-mantojumu.a344191/ (publicēts 09.01.2020.)</p> <p>Vērtīgs izdevums - grāmata par viduslaiku Livoniju un tās vēsturisko mantojumu. Video sižets LTV1, Rīta Panorāma // https://replay.lsm.lv/lv/ieraksts/ltv/176998/vertigs-izdevums-gramata-par-viduslaiku-livoniju-un-tas</p> <p>Izdots rakstu krājums par viduslaiku Livoniju un tās vēsturisko mantojumu // https://www.delfi.lv/kultura/news/culturenvironment/izdots-</p>

	<p>rakstu-krajums-par-viduslaiku-livoniju-un-tas-vesturisko-mantojumu.d?id=51771215 (publicēts 06.01.2020.)</p> <p>Rakstu krājuma par viduslaiku Livoniju atvēršana // https://mirkout.com/riga/rakstu-krajuma-par-viduslaiku-livoniju-atversana-event7732941</p> <p>Rakstu krājuma par viduslaiku Livoniju atvēršana // https://allevents.in/riga/rakstu-krājuma-par-viduslaiku-livoniju-atvēršana/200018793887244</p> <p>Rozenberga M. Vēsturnieki: Livonija ir mūsu kultūras identitāte // https://www.lsm.lv/raksts/dzive--stils/vesture/vesturnieki-livonija-ir-musu-kulturas-identitate.a344409/?fbclid=IwAR2MLPUx1NKEeDYAt88fi9UL4XuPLoMYedOCLI63EWcRLqdmT741HvrQJdw (publicēts 11.01.2020.)</p> <p>Latvian historians: Livonia is our cultural identity // https://eng.lsm.lv/article/culture/history/latvian-historians-livonia-is-our-cultural-identity.a344604/?fbclid=IwAR3hWW_RXPAB6lU8xZG3YhZuIaSW09LQZ2W6g2sRxzo2kG138WXL0ueSfv8 (publicēts 13.01.2020.)</p> <p>Intervija ar I. Misānu un A. Levānu, Latvijas Radio 1 raidījums "Labrīt", 11.01.2020. // https://lr1.lsm.lv/lv/plejjeris/?embed=0&id=125415&time=-1_0&size=4x3&theme=white&detached=1</p>
<p>7. Cita informācija (kas bija būtiska pasākuma īstenošanā)</p>	

II. Pasākuma īstenošanas finansiālie rādītāji

euro

Izdevumu klasifikāciju kodi atbilstoši ekonomiskajām kategorijām	Izdevumu klasifikāciju kodu atbilstoši ekonomiskajām kategorijām nosaukums	Plāns	Izpilde	Starpība*
1	2	3	4	5=3-4
1000-9000	Izdevumi - kopā	50796	50796	0
1000-4000; 6000-7000	Uzturēšanas izdevumi	50796	50796	0
1000-2000	Kārtējie izdevumi	50796	50796	0
1000	Atlīdzība	30113	30113	0
2000	Preces un pakalpojumi	20683	20683	0

* <i>Starpības pamatojums</i>	
--------------------------------------	--

Ministrijas vai citas
centrālās valsts iestādes
vadītājs:

LNB izpilddirektore
Dzintra Mukāne

(amats, vārds, uzvārds, paraksts)

Sagatavotājs: Letonikas un Baltijas centra vadošā pētniece
Vija Daukšte

(amats, vārds, uzvārds)

Tālrunis: 26173300

E-pasts: vija.daukste@lnb.lv